

Pravidlá pre bezpečné používanie počítačov a internetu

Príloha k školskému poriadku

Najväčším rizikom na internete sú užívatelia, ktorí nerozmýšľajú o dôsledkoch svojho konania. Preto hlavným bodom, o ktorý sa opiera naša škola v problematike bezpečnosti je oblasť výchovy a vzdelávania.

A) Školská počítačová sieť, práva a povinnosti užívateľov

Školská počítačová sieť na báze Windows 2010 obsahuje počítače pre učiteľov, počítače pre žiakov, iné sieťové zariadenia. Ide o sieť s doménou z čoho vyplývajú pre užívateľov práva a povinnosti správania sa v školskej počítačovej sieti:

1. Každý užívateľ sa prihlasuje do siete vlastnými prístupovými údajmi. Dáva pozor na ich prezradenie. Je nepripustné prihlasovať sa údajmi iného užívateľa. Za generovanie prihlasovacích údajov ako aj ich zmenu je zodpovedný administrátor.
2. Každý užívateľ má pri prihlásení pridelené práva pre prácu v školskej počítačovej sieti podľa jeho zaradenia (žiaci, učitelia, zamestnanci, administrátor)
3. Každý užívateľ je povinný akceptovať automatické aktualizácie operačného systému.
4. Každý užívateľ je povinný akceptovať aktualizácie antivírusového programu a prípadné problémy s nastavením, alebo informáciami o riziku vírusu hlásiť (žiaci učiteľovi, učiteľ administrátorovi).
5. Programy do počítača inštalujú len užívatelia, ktorí sú na to oprávnení, spravidla administrátor a učitelia informatiky. Žiakom sa zakazuje do počítača inštalovať akékoľvek programy, ak vyučujúci nerozhodne inak.
6. Každý užívateľ má v školskej sieti vlastný priestor, ktorý nie je prístupný iným užívateľom. Tu si ukladá svoje dokumenty. Zálohu dát na serveri zabezpečuje administrátor. Učitelia si dôležité dáta zálohujú na externom médiu - USB, CD, DVD.
7. Užívatelia môžu využívať zdieľané prostriedky siete - tlačiarne, priečinky. Pri ukladaní dokumentov do zdieľaných priečinkov treba mať na pamäti, že sú prístupné všetkým užívateľom.
8. Užívateľom sa zakazuje meniť akékoľvek nastavenia siete. Tieto spravuje administrátor.
9. Všetci užívatelia sú povinní sa správať pri práci v sieti zodpovedne, neobmedzovať a nenarušovať práva ostatných užívateľov, nevykonávať činnosti v rozpore so zákonom a dobrými mravmi (akékoľvek pokusy o prienik do systému, zmeny v sieti, zásah do servera, narušenie priestoru iných užívateľov, úmyselné zahlcovanie vlastných a zdieľaných priečinkov veľkými súbormi a pod.).
10. Užívatelia sú povinní správať sa zodpovedne k technickým prostriedkom, nepoškodzovať ich, dodržiavať poriadok pre prácu v počítačových učebniach, všetky poruchy a problémy ihneď hlásiť (žiaci učiteľovi, učiteľ administrátorovi).

B) Využívanie internetu - práva a povinnosti užívateľov.

Pripojenie na internet zabezpečuje škole - Slovak Telekom, a.s. /cez INFOVEK/

Internet je v škole dostupný na všetkých počítačoch. V škole je možnosť pripojenia aj cez wifi sieť. Tieto možnosti dostupnosti internetu nesú so sebou práva a povinnosti užívateľov:

1. Všetci užívatelia (žiaci, učitelia, zamestnanci, administrátor) môžu využívať internet neobmedzene počas prítomnosti v škole - na školských počítačoch, školských notebookoch i

vlastných notebookoch.

2. Žiaci sú povinní riadiť sa pri využívaní internetu pokynmi vyučujúcich.

3. Žiaci v počítačových učebniach prístupujú k internetu cez proxy server, majú zakázané akýmkoľvek spôsobom toto obchádzať.

4. Učitelia zabezpečujú filtrovanie internetových stránok, nahlásia administrátorovi stránky nevhodné pre žiakov a zabezpečia ich zaradenie do blokových stránok pre žiakov.

5. Užívatelia využívajú internet prevažne na vzdelávanie, komunikáciu.

6. Užívatelia si chránia svoje prístupové údaje na vzdelávacie portáli, ktoré má škola k dispozícii prostredníctvom projektov alebo zakúpené. Sú zodpovední za ich prezradenie a únik.

7. Užívatelia dodržia pravidlá slušného a zodpovedného správania sa na internete:

- nezverejňujú svoje osobné údaje a iné dôležité dáta - telefónne číslo, adresu, rodné číslo, číslo účtu,
- pri zverejňovaní údajov, fotiek, videí musia mať všetci na pamäti, že okamžikom zverejnenia stratili nad nimi kontrolu (v budúcnosti môžu ľutovať zverejnenie nevhodných fotiek, či údajov),
- uverejniť individuálne fotky spolužiakov a kolegov sa môžu len s ich súhlasom,
- za zverejňovanie fotografií, textov, informácií o škole, žiakoch na oficiálnej stránke školy zodpovedá administrátor webovej stránky školy,
- pre zverejňovanie fotografií a videí žiakov z akcií školy zabezpečia triedni učitelia súhlas od rodičov, pre zverejňovanie fotografií a videí učiteľov zabezpečí súhlas riaditeľ školy, ilustračné zábery s viacerými osobami sa môžu zverejňovať bez súhlasu,
- zhotovovanie fotografií a videí v prostredí školy a ich zverejňovanie nesmie porušovať ľudské práva, dobré mravy a slušnosť,
- v sociálnych sieťach sa pre prihlásenie odporúča nick – prezývka,
- pri internetovej komunikácii sa treba správať slušne,
- všetkým užívateľom sa zakazuje slovné násilie, útoky, hanlivé napádanie kohokoľvek na internete (kyberšikana),
- žiakom sa zakazuje organizovať si stretnutia na základe zoznamenia sa na internete bez súhlasu rodičov,
- na internete sa nemožno vydávať za niekoho iného, brať si jeho identitu,
- vždy treba dodržiavať pravidlá pre tvorbu bezpečného hesla - najmä pri dôležitých portáloch - napr. banka, poisťovňa,
- všetci užívatelia sú povinní dodržiavať pravidlá pre prácu s informáciami na internete (neporušovať autorské práva, pri využívaní cudzích myšlienok využiť citáciu a uviesť autora, zakazuje sa kopírovať práce a vydávať ich za vlastné),
- všetci užívatelia sú povinní vyhýbať sa webovým stránkam s nevhodným obsahom (z dôvodu veku, školského pracovného prostredia, šírenia vírusov). V prípade náhodného zobrazenia takejto stránky, stránku ihneď zatvoriť, neupozorňovať svoje okolie, zachovať pokoj - stať sa to môže všetkým,
- venovať pozornosť všetkým pop - up (vyskakovacím) oknám –dávať pozor čo potvrdzujete, prečítajte si pozorne text v okne, ak ste si nie istí, okno zatvorte, žiaci zavolajú učiteľa,
- žiakom sa zakazuje hrať bojové hry s agresivitou, hry nevhodné veku, odporúčajú sa hry logické, edukačné, tvorivé, konštrukčné,
- všetci užívatelia sú povinní sa riadiť zákonmi - krádež je krádež či v bežnom živote alebo na internete,
- pri sťahovaní súborov - hudba, video, text dávajte pozor, aby ste neporušovali autorské práva,

- E-mail: Distribúcia a triedenie elektronickej pošty je zabezpečená pre učiteľov a zamestnancov pomocou MS Exchange. Pre jej vyberanie sa využíva MS Outlook. Učitelia si zabezpečujú filtrovanie prichádzajúcich správ. Žiaci nemajú zriadené na školskom serveri e-mailové konto, využívajú free-mailové serveri. Všetci užívatelia sú povinní dodržiavať pravidlá pre prácu s elektronicou (neotvárať podozrivé prílohy, zabezpečiť filtrovanie správ, neodpovedať na spam - nevyžiadanú poštu, nerozposielať reťazové emaily).

C) Oblasť výchovy a vzdelávania:

Žiaci

- triedni učitelia sú zodpovední za oboznámenie žiakov s pravidlami bezpečného používania počítačov a internetu, žiakom vysvetľujú pravidlá podľa vekovej kategórie,
- v rámci práce triedneho učiteľa s triedou hovoriť aj o kyberšikane,
- kyberšikana a jej prevencia je súčasťou strategického plánu prevencie patologických javov v škole,
- sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách,
- učitelia informatiky a informatickej výchovy sú zodpovední za vzdelávanie žiakov v oblasti bezpečnosti. Odporúča sa pri vzdelávaní využívať internetovú stránku: www.bezpecnenainternete.sk. Túto tému zaradia do svojich tematických výchovno-vzdelávacích plánov v každom ročníku.
- v rámci medzipredmetových vzťahov sa odporúča učiteľom iných predmetov využiť tému internetovej bezpečnosti pri tvorbe projektov žiakov - výtvarná výchova, občianska náuka, etická výchova,
- taktiež sa odporúča využiť túto aktuálnu tému ako tému diskusií, rozhovorov - slovenský jazyk,
- odporúča sa aktuálne informovať žiakov prostredníctvom školského časopisu.

Učitelia

- škola podporí vzdelávanie učiteľov v oblasti IKT súvisiacej aj s internetovou bezpečnosťou v rámci kontinuálneho vzdelávania,
- koordinátor informatizácie bude pripravovať vždy aktuálny materiál pre učiteľov zameraný na vysvetlenie problematiky internetovej bezpečnosti a súvisiacich pojmov poskytne ho učiteľom pre individuálne vzdelávanie,
- MZ zorganizuje stretnutie svojich členov a raz ročne bude venovať toto stretnutie problematike internetovej bezpečnosti a pravidlám pre prácu v školskej sieti,
- na pracovných poradách bude riaditeľka školy oboznamovať učiteľov o riešení problémov súvisiacich s porušovaním pravidiel internetovej bezpečnosti, o aktuálnych právnych predpisoch a platnej legislatíve v tejto oblasti.

Rokycany 3. 9. 2018

Mgr. Iveta Markovičová, poverená riadením školy